

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს

მეხუთე სექციის

გადაწყვეტილება საქმეზე

„გლოველი საქართველოს წინააღმდეგ“

(საჩივარი №18952/18)

მუხლი 6 §1 (სამოქალაქო) • სასამართლოზე წვდომა • შესაძლებლობის არარსებობა მოსამართლეობის კანდიდატისთვის, რომ მოეთხოვა მისი მოსამართლის თანამდებობაზე დანიშვნის უარყოფელი სასამართლო გადაწყვეტილების სასამართლო გადასინჯვა • მე-6 მუხლის გამოყენება • ჭეშმარიტი და სერიოზული დავა „უფლებაზე“ შიდასახელმწიფოებრივ კანონმდებლობაში სამართლიან პროცედურასთან დაკავშირებით მოსამართლის თანამდებობაზე განაცხადის განხილვისას • ესკელინენის ტესტის მეორე პირობა არ არის დაკმაყოფილებული • მომჩივნის, რომელიც აკმაყოფილებდა კანონით განსაზღვრულ შესაბამისობის მოთხოვნებს, გარიცხვა სასამართლო კონკურსიდან, სასამართლო განხილვის გარეშე, რაც არ არის კანონის უზენაესობის საფუძველზე მართული სახელმწიფოს ინტერესებიდან გამომდინარე • კავშირი მოსამართლედ დანიშვნის პროცესის მთლიანობასა და სასამართლოს დამოუკიდებლობის მოთხოვნას შორის • პროცედურული სამართლიანობის მნიშვნელობა მოსამართლეთა შერჩევის, დანიშვნისა და მოსამართლეთა კარიერასთან დაკავშირებულ საქმეებში • დარღვეულია სასამართლოს ხელმისაწვდომობის უფლების არსი

სტრასბურგი

2022 წლის 7 აპრილი

საბოლოო გახდა

07.07.2022

წინამდებარე გადაწყვეტილება საბოლოო გახდა კონვენციის 44-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად. იგი შეიძლება დაექვემდებაროს რედაქციულ შესწორებას.

საქმეზე „გლოველი საქართველოს წინააღმდეგ“

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს (მეხუთე სექცია) პალატამ, შემდეგი შემადგენლობით:

სიოფრა ო'ლირი, თავმჯდომარე,
განნა იუდკივსკა,

ლეთიფ ჰუსეინოვი,

ლადო ჭანტურია,

ივანა ჯელიჩი,

არნვინ ბარდსენი,

და ვიქტორ სოლოვეიჩიკი, სექციის განმწესრიგებელი;

გაითვალისწინა რა:

საჩივარი (N18952/18) საქართველოს წინააღმდეგ, რომელიც შეტანილია სასამართლოში ადამიანის ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვის კონვენციის (შემდგომში „კონვენცია“) 34-ე მუხლის საფუძველზე საქართველოს მოქალაქის, ქ-ნ მარინა გლოველის (შემდგომში „მომჩივანი“) მიერ 2018 წლის 3 აპრილს;

გადაწყვეტილება საქართველოს მთავრობისთვის (შემდგომში „მთავრობა“) სასამართლოზე წვდომის შესახებ საჩივრის უწყებისა და საჩივრის დარჩენილი ნაწილის მიუღებლად ცნობის შესახებ;

მხარეთა დაკვირვებები;

2022 წლის 18 იანვრისა და 15 მარტის დახურული თათბირის შემდეგ გამოიტანა შემდეგი გადაწყვეტილება, რომელიც მოგვიანებით იქნა მიღებული:

შესავალი

1. საქმე ეხება მომჩივნის საჩივარს კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, სასამართლოზე წვდომის მისი უფლების დარღვევასთან დაკავშირებით, რადგან ვერ შეძლო მიემართა გადაწყვეტილების სასამართლო გადასინჯვისთვის, რომლითაც მას უარი ეთქვა სასამართლო თანამდებობაზე დანიშვნაზე.

ფაქტები

2. მომჩივანი დაიბადა 1958 წელს და ცხოვრობს თბილისში. მას წარმოადგენდა ადვოკატი, ქ-ნი ლ. მუხაშავრია, რომელიც საქმიანობას ახორციელებს ქვემო შუხუთში.

3. საქართველოს მთავრობას წარმოადგენდა სახელმწიფო წარმომადგენელი იუსტიციის სამინისტროდან, ბ-ნი ბ. ძამაშვილი.

4. მხარეთა მიერ წარმოდგენილი საქმის ფაქტები შეიძლება ჩამოყალიბდეს შემდეგნაირად:

I. ზოგადი ინფორმაცია

5. მომჩივანი არის პრაქტიკოსი ადვოკატი საქართველოში, ოცზე მეტი წლის გამოცდილებით. 1999-2005 წლებში ის ასევე მუშაობდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოში მოსამართლედ. შემდგომში მან ექვსჯერ მიიღო მონაწილეობა კონკურსებში მოსამართლის ვაკანტურ თანამდებობაზე, ბოლოს 2017 წლის ოქტომბერში. ყველა მისი განაცხადი წარუმატებელი აღმოჩნდა. წინამდებარე საქმე ეხება პროცედურას, რომელიც დაკავშირებულია დანიშვნის მოთხოვნის მის ბოლო მცდელობასთან (იხ. პარაგრაფები 9-10 ქვემოთ).

II. საქმისწარმოება საკონსტიტუციო სასამართლოში

6. 2016 წლის 9 თებერვალს, ერთ-ერთი სასამართლო კონკურსის შემდეგ მომჩივანმა და ორმა წარუმატებელმა კანდიდატმა კონსტიტუციური საჩივარი შეიტანა საკონსტიტუციო სასამართლოში, ამტკიცებდნენ რა, რომ საერთო სასამართლოების შესახებ 1997 წლის 13 ივნისის კანონის 36(4)-ე, 49(1)(ა)-ე და 50(4)-ე მუხლები (შემდგომში „კანონი სასამართლოების შესახებ“) არ შეესაბამებოდა კონსტიტუციის 29-ე და 42-ე მუხლებს. ისინი ამტკიცებდნენ, მათ შორის, რომ მათ არ ჰქონდათ სასამართლოზე წვდომა, რომ დაემტკიცებინათ მათი კონსტიტუციური უფლება სამართლიანი პროცედურის შესახებ საჯარო სამსახურში მიღებისას, რადგან არცერთ სასამართლოს არ ჰქონდა იურისდიქცია მოსამართლედ დანიშვნასთან დაკავშირებული დავების განსახილველად.

7. 2017 წლის 10 მარტს კანონში სასამართლოების შესახებ ძალაში შევიდა შესწორებები, რომლითაც

იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებები მოსამართლეთა დანიშვნასთან დაკავშირებით დაექვემდებარა უზენაესი სასამართლოს წინაშე გასაჩივრებას (იხ. პარაგრაფები 18-20 ქვემოთ).

8. 2017 წლის 7 აპრილს საკონსტიტუციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა ზემოაღნიშნული საკონსტიტუციო საჩივარი და დაასკვნა, რომ კანონში სასამართლოების შესახებ ახლად შეტანილმა შესწორებებმა ახალი სამართლებრივი ზომის შექმნით არსებითად გადაჭრა მომჩივანთა მიერ წამოჭრილი საკითხი (იხ. პარაგრაფები 21-22 ქვემოთ). კერძოდ, მან აღნიშნა, რომ აღნიშნული კონკრეტული დავის კონტექსტში ახალმა საკანონმდებლო შესწორებებმა განახორციელა მომჩივანთა სასამართლოზე წვდომის კონსტიტუციური უფლება უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეების დანიშვნის განმხილველი პალატის (საკვალიფიკაციო პალატა) დაარსებით, რომელსაც ჰქონდა იურისდიქცია განეხილა საჩივრები მოსამართლედ დანიშვნაზე, სავარაუდოდ, თვითნებური უარის თქმის შესახებ.

III. განაცხადი მოსამართლის ვაკანსიაზე

9. 2017 წლის 18 ოქტომბერს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ გამოაცხადა მოსამართლეთა ახალი კონკურსი. მომჩივანმა განაცხადი გააკეთა სააპელაციო სასამართლოში მოსამართლის ვაკანტურ თანამდებობაზე. განაცხადის ფარგლებში მან წარმოადგინა მისი პროფესიული და აკადემიური მიღწევების დამადასტურებელი სხვადასხვა დოკუმენტი (იხილეთ შესაბამისი პროცედურისთვის პარაგრაფი 16 ქვემოთ). მომჩივნის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის განხილვის შემდეგ, 2017 წლის 25 ნოემბერს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ გამოაცხადა, რომ მომჩივანი დაშვებული იყო კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად (იხ. პარაგრაფი 16 ქვემოთ). წარსულის შემოწმების ჩატარების შემდეგ, 2017 წლის 29 დეკემბერს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრებმა ჩაატარეს მასთან ინტერვიუ და გააკეთეს ინდივიდუალური შეფასებები, შეფასების ფურცლების გამოყენებით.

10. 2018 წლის 20 იანვარს მომჩივანს ეცნობა, რომ მისი განაცხადი ვაკანსიაზე უარყოფილია, რადგან ის არ აკმაყოფილებდა კომპეტენციის მინიმალურ ქულას. მოგვიანებით მან მოიპოვა შეფასების ფურცლების ასლები, რომლებიც შეავსო იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს ყველა წევრმა, რომელმაც გამოჰკითხა და შეაფასა ის.

IV. საქმისწარმოება უზენაეს სასამართლოში

11. 2018 წლის 2 თებერვალს მომჩივანმა შეიტანა საჩივარი საკვალიფიკაციო პალატაში, კანონის სასამართლოების შესახებ 35⁴ (3)(ბ)-ე მუხლის საფუძველზე იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის მოთხოვნით. ის ამტკიცებდა, რომ გადაწყვეტილება იყო უკანონო და დისკრიმინაციული. აღნიშნულის განსამტკიცებლად, მან მტკიცებულების სახით წარმოადგინა, ნ.ჯ. ის, იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს არამოსამართლე წევრის სატელევიზიო განცხადების ჩანაწერი, რომელიც ამბობდა, რომ კონკურსის განმავლობაში იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს რამდენიმე არამოსამართლე წევრს ჰყავდა „პროტეჟე“ კანდიდატები და თვითნებურად დაბლა დასწიეს მოსამართლეობის სხვა კანდიდატების შეფასების ქულები. მომჩივანი ასევე ამტკიცებდა, რომ ის ძალიან დაბალი ქულები, რომლებიც მას მიანიჭა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს რამდენიმე წევრმა, მიუთითებდა ამ მიკერძოებაზე.

12. 2018 წლის 6 თებერვალს საკვალიფიკაციო პალატამ მომჩივნის საჩივარი მიუღებლად ცნო იურისდიქციის არარსებობის გამო. უზენაესმა სასამართლომ თავის გადაწყვეტილებაში შემდეგი ძირითადი მიზეზები მოიყვანა:

„...მოსამართლეობის კანდიდატმა ვერ შეძლო, რომ [შეფასების] კომპეტენციის კომპონენტში მიეღო მინიმალური გამსვლელი ქულა, რის შედეგადაც მისი კანდიდატურა არ დადგა კენჭისყრაზე იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წინაშე. შესაბამისად, [სასამართლოების შესახებ კანონის] 35(12)-ე მუხლით გათვალისწინებული წინაპირობა არ იყო დაკმაყოფილებული. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, შესაბამის ორგანოს არ განუხილავს დანიშვნის შესახებ განცხადება და შესაბამისად, არ გამოუცია გადაწყვეტილება მომჩივნის დანიშვნაზე უარის თქმის შესახებ, რომელიც ექვემდებარება გასაჩივრებას [საკვალიფიკაციო პალატაში]... [ამ] მიზეზების გამო, საკვალიფიკაციო პალატა საჩივარს მიუღებლად მიიჩნევს...“

13. საკვალიფიკაციო პალატამ ასევე დაადგინა, შემდეგ საქმეებში სასამართლოს გადაწყვეტილებებზე მითითებით: Beaumartin v. France (1994 წლის 24 ნოემბერი, § 38, Series A no. 296B) და Sigma Radio

Television Ltd v. Cyprus (nos. 32181/04 და 35122/05, §§151-57, 2011 წლის 21 ივლისი), რომ ის არ აკმაყოფილებდა „სრული იურისდიქციის“ მქონე სასამართლოს ან ტრიბუნალის მოთხოვნას საქმის ფაქტების სასამართლო გადასინჯვის შესახებ და რომ მისი გადაწყვეტილება შეესაბამებოდა დამკვიდრებულ პრაქტიკას (საქმე N სსპ-2-17). გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი აცხადებდა, რომ ის საბოლოოა და გასაჩივრებას არ ექვემდებარება.

შესაბამისი სამართლებრივი ჩარჩო და პრაქტიკა

I. შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა და პრაქტიკა

A. 1995 წლის კონსტიტუცია

14. კონსტიტუციის შესაბამისი მუხლები ითვალისწინებდა შემდეგს:

მუხლი 29

„1. საქართველოს ყოველ მოქალაქეს უფლება აქვს დაიკავოს ნებისმიერი სახელმწიფო თანამდებობა, თუ იგი აკმაყოფილებს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს.“

მუხლი 42

„1. ყოველ ადამიანს უფლება აქვს თავის უფლებათა და თავისუფლებათა დასაცავად მიმართოს სასამართლოს.“

B. 1997 წლის 13 ივნისის კანონი საერთო სასამართლოების შესახებ (რა სახითაც ძალაში იყო აღნიშნული დროისთვის – „კანონი სასამართლოების შესახებ“)

1. მოსამართლეთა დანიშვნა

15. კანონის სასამართლოების შესახებ 47-ე მუხლის თანახმად, იუსტიციის უმაღლესი საბჭო არის მოსამართლეთა თანამდებობაზე დანიშვნაზე, დაწინაურებასა და გათავისუფლებაზე პასუხისმგებელი ორგანო. ის შედგება რვა მოსამართლე წევრისგან, რომლებსაც ირჩევს მოსამართლეთა ასამბლეა და ექვსი არამოსამართლე წევრისგან, რომელთაგან ხუთს ირჩევს პარლამენტი და ერთს ნიშნავს პრეზიდენტი. თითოეული მათგანი აირჩევა ან ინიშნება ოთხი წლის ვადით. უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე მსახურობს, როგორც იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს ექს-ოფიცियो წევრი.

16. სასამართლოების შესახებ კანონის 34-ე მუხლის თანახმად, მოსამართლედ შეიძლება დაინიშნოს (აირჩეს) საქართველოს ყოველი მოქალაქე 30 წელს ზევით, რომელსაც აქვს უმაღლესი იურიდიული განათლება, არანაკლებ მაგისტრისა ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხისა, სპეციალობით მუშაობის სულ მცირე 5 წლის გამოცდილება, ფლობს სახელმწიფო ენას, ჩაბარებული აქვს მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო გამოცდა და წარმატებით დაამთავრა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ ორგანიზებული სამოსამართლეო სასწავლო პროგრამა. სასამართლოების შესახებ კანონის 35(8)-ე მუხლის თანახმად, იუსტიციის უმაღლესი საბჭო განიხილავს კონკურსში მონაწილე მოსამართლეობის კანდიდატთა განცხადებებსა და თანდართულ დოკუმენტებს და თუ ზემოთაღნიშნული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია, იუსტიციის უმაღლესი საბჭო თავის ოფიციალურ ვებგვერდზე აქვეყნებს მოსამართლეობის შესაბამის კანდიდატთა შესახებ მოკლე ბიოგრაფიული ცნობებს. კანდიდატებს შემდგომში გასაუბრებას უტარებს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო და ამოწმებს მათ ე.წ. იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრების მიერ კომპეტენტურობისა და კეთილსინდისიერების კრიტერიუმების შეფასების საფუძველზე (კანონი სასამართლოების შესახებ 35(9)-ე მუხლი). თითოეული წევრი ავსებს შეფასების ფურცელს სააპლიკაციო ფაილების განხილვისა და მოსამართლეობის კანდიდატებთან გასაუბრების დასრულების შემდეგ.

17. სასამართლოების შესახებ კანონის 35(12)-ე მუხლის თანახმად, კენჭი ეყრება მხოლოდ იმ მოსამართლეობის კანდიდატს, რომლის შეფასებისას იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს სრული შემადგენლობის ნახევარზე მეტი მიიჩნევს, რომ მოსამართლეობის კანდიდატი ნაწილობრივ ან სრულად აკმაყოფილებს კეთილსინდისიერების კრიტერიუმს, ხოლო კომპეტენტურობის კრიტერიუმით შეფასებისას, მოსამართლეობის კანდიდატის მიერ მიღებული ქულა კომპეტენტურობის შესაძლო უმაღლესი საბოლოო ქულის არანაკლებ 70 პროცენტია.

იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებების გასაჩივრება

18. 2017 წლის 8 თებერვალს პარლამენტმა, უფრო ფართო სასამართლო რეფორმის პროექტის ნაწილის სახით, შეიტანა შესწორებები კანონში სასამართლოების შესახებ, რითაც იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებები, მოსამართლეთა დანიშვნაზე უარის თქმასთან დაკავშირებით, დაექვემდებარა გასაჩივრებას უზენაეს სასამართლოში. შესწორებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 10 მარტს.

19. სასამართლოების შესახებ კანონის შესწორებული 19¹ და 35⁴⁽¹⁾ მუხლების თანახმად, წარუმატებელ მოსამართლეობის კანდიდატს შეუძლია უზენაესი სასამართლოს საკვალიფიკაციო პალატაში გაასაჩივროს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილება, რომლითაც მას უარი ეთქვა მოსამართლედ დანიშვნაზე. რამდენადაც ეს უკავშირდება წინამდებარე საქმეს, უარი შეიძლება გასაჩივრდეს, თუ კანდიდატს მიაჩნია, რომ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრი არ იყო მიუკერძოებელი, იქცეოდა დისკრიმინაციულად ან ბოროტად გამოიყენა მისი უფლებამოსილება კონკურსთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღებისას.

20. სასამართლოების შესახებ კანონის 35⁴⁽³⁾, 36⁶ და 36⁷ მუხლების შესაბამისად, კანდიდატისთვის მოსამართლის თანამდებობაზე დანიშვნაზე უარის თქმის საჩივრის განხილვის შემდეგ საკვალიფიკაციო პალატამ შეიძლება გააუქმოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილება და დააბრუნოს საქმე მასთან ხელახლა განსახილველად. შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები იკითხება შემდეგნაირად:

მუხლი 19¹ – უზენაესი სასამართლოს საკვალიფიკაციო პალატა

„1. უზენაესი სასამართლოს საკვალიფიკაციო პალატა ამ კანონის 35⁴, 36⁵, და 36⁶ მუხლებით დადგენილი წესით განიხილავს საჩივრებს მოსამართლის თანამდებობაზე ... განმწესებაზე უარის თქმის შესახებ საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებებზე.

მუხლი 35⁴ – საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილების გასაჩივრება

1. მოსამართლეობის კანდიდატს უფლება აქვს, მოსამართლეობის კანდიდატის მოსამართლის თანამდებობაზე განმწესებაზე უარის თქმის შესახებ საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილება გაასაჩივროს უზენაესი სასამართლოს საკვალიფიკაციო პალატაში, თუ მიაჩნია, რომ:

- ა) კონკურსის ჩატარებისას საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრი მიკერძოებული იყო;
- ბ) კონკურსის ჩატარებისას საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრის მიდგომა დისკრიმინაციული იყო;
- გ) საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრმა გადაამეტა საქართველოს კანონმდებლობით მისთვის მინიჭებულ უფლებამოსილებას, რის შედეგადაც დაირღვა მოსამართლეობის კანდიდატის უფლებები ან საფრთხე შეექმნა სასამართლოს დამოუკიდებლობას;

...

2. საჩივარი საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს შესაბამისი გადაწყვეტილების მოსამართლეობის კანდიდატისათვის გადაცემიდან 2 კვირის ვადაში წარედგინება საქართველოს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს, რომელიც [საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო] სამი დღის ვადაში გადასცემს [საჩივარს] თანდართულ დოკუმენტებთან ერთად უზენაესი სასამართლოს საკვალიფიკაციო პალატას.

3. საქმის განხილვის შედეგად უზენაესი სასამართლოს საკვალიფიკაციო პალატა იღებს ერთ-ერთ შემდეგ გადაწყვეტილებას:

- ა) მოსამართლეობის კანდიდატის მოსამართლის თანამდებობაზე განმწესებაზე უარის თქმის შესახებ საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე;
- ბ) მოსამართლეობის კანდიდატის მოსამართლის თანამდებობაზე განმწესებაზე უარის თქმის შესახებ

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმის ხელახლა განსახილველად დაბრუნების თაობაზე.

...

5. უზენაესი სასამართლოს საკვალიფიკაციო პალატის მიერ საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმის ხელახლა განსახილველად დაბრუნების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო უზენაესი სასამართლოს საკვალიფიკაციო პალატის გადაწყვეტილების გათვალისწინებით ხელახლა განიხილავს მოსამართლეობის კანდიდატის მოსამართლის თანამდებობაზე განმწესების საკითხს და იღებს გადაწყვეტილებას მოსამართლეობის კანდიდატის მოსამართლის თანამდებობაზე განმწესების ან მოსამართლის თანამდებობაზე განმწესებაზე უარის თქმის შესახებ ...“

C. საკონსტიტუციო სასამართლოს (პლენარული) 2017 წლის 7 აპრილის გადაწყვეტილება საქმეზე კველიშვილი, დოთიაშვილი და გლოველი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ, N3/2/717

21. 2017 წლის 7 აპრილის გადაწყვეტილებაში (იხ. პარაგრაფი 8 ზემოთ) საკონსტიტუციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ კონსტიტუციის 29-ე მუხლით გათვალისწინებული, საჯარო სამსახურში სამართლიანი პროცედურის საშუალებით მიღების უფლება ვრცელდება ასევე მოსამართლეთა დანიშვნაზე და შესაბამისად, კანდიდატებს ენიჭებათ სასამართლოზე წვდომის უფლება აღნიშნული უფლების განსაზღვრისთვის, როგორც ამას კონსტიტუციის 42-ე მუხლი მოითხოვს. უფრო მეტიც, ის მიუთითებდა, რომ პროცედურული სამართლიანობა გარანტირებული იყო კონსტიტუციით აღნიშნულ თანამდებობაზე დანიშვნის პროცესის ყველა ეტაპზე.

22. გადაწყვეტილების შესაბამისი ნაწილები შემდეგნაირად იკითხება:

„8. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს დამკვიდრებული პრაქტიკის თანახმად, „მოსამართლის თანამდებობა კონსტიტუციის მიზნებისთვის განხილული უნდა იქნეს იმ სახელმწიფო თანამდებობად, რომლის დაკავებისა და საქმიანობის განხორციელების კანონით განსაზღვრული პირობები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოს კონსტიტუციის 29-ე მუხლს“... შესაბამისად, მოსამართლის თანამდებობის დაკავების მარეგულირებელ კანონმდებლობაზე ვრცელდება საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ საქართველოს კონსტიტუციის 29-ე მუხლით დაცულ უფლებასთან დაკავშირებით დადგენილი სტანდარტები (მოსამართლის სახელმწიფო თანამდებობის კონსტიტუციური სტატუსისა და სპეციფიკის გათვალისწინებით).

18. საქართველოს კონსტიტუციის 84-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მოსამართლე თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია და ემორჩილება მხოლოდ კონსტიტუციას და კანონს. ნებისმიერი ზემოქმედება მოსამართლეზე ან მის საქმიანობაში ჩარევა, გადაწყვეტილების მიღებაზე ზეგავლენის მიზნით, აკრძალულია და ისჯება კანონით. უდავოა, რომ საქალაქო და სააპელაციო მოსამართლის თანამდებობა თავისი არსით აპოლიტიკურია. მოსამართლეები იღებენ სამართლებრივ გადაწყვეტილებებს და გამოაქვთ განაჩენი კონსტიტუციისა და კანონის შესაბამისად. საქალაქო და სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლის თანამდებობაზე განწესების პროცესი არც კანონმდებლობით და არც კონსტიტუციით არ არის დაკავშირებული პოლიტიკური გადაწყვეტილების მიღებასთან. მოსამართლეთა თანამდებობაზე დანიშვნის [პროცესის] მიზნისთვის, საქართველოს კონსტიტუციის 86¹-ე მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე შექმნილია კონსტიტუციური ორგანო, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო, რომელმაც უნდა შეარჩიოს და თანამდებობაზე დანიშნოს მოსამართლეობის ის კანდიდატი, რომელიც ყველაზე მეტად აკმაყოფილებს მოსამართლის თანამდებობას [მოთხოვნებს].

30. საქართველოს კონსტიტუციის 29-ე მუხლის პირველი პუნქტის მოთხოვნაა, რომ სახელმწიფო თანამდებობაზე, მათ შორის, მოსამართლის თანამდებობაზე დანიშვნა განხორციელდეს პროცედურის მეშვეობით, რომლითაც უზრუნველყოფილი იქნება მიუკერძოებლობა ... პროცესი უნდა განხორციელდეს ისე, რომ მაქსიმალურად გამორიცხოს თვითნებური უარი დამსახურებული კანდიდატების დანიშვნისას. მოსამართლის თანამდებობაზე კვალიფიციური პირების დანიშვნის მოთხოვნა უკავშირდება არა მხოლოდ პირის უფლებას, დაიკავოს სახელმწიფო თანამდებობა, არამედ საზოგადოებრივ ინტერესს, [რაც მდგომარეობს იმაში, რომ] მართლმსაჯულება განახორციელონ მხოლოდ მოსამართლის თანამდებობის შესაფერისმა პირებმა ...

31. დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლება არ შემოიფარგლება მხოლოდ თანამდებობაზე დანიშვნასთან [დანიშვნაზე უართან] დაკავშირებული დასაბუთებული საბოლოო გადაწყვეტილებით. საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილია დასაბუთების მოთხოვნა არა მხოლოდ ფორმალურად

დანიშვნის გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით, არამედ ეს მიზეზები მოცემული უნდა იქნეს თანამდებობაზე დანიშვნის მთელი პროცესის განმავლობაში ...

38. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ კონკურსში მონაწილე მოსამართლეობის კანდიდატთა განცხადებებისა და თანდართული დოკუმენტების განხილვის დასრულებისთანავე საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს ვებგვერდზე ქვეყნდება მოკლე ინფორმაცია იმ მოსამართლეობის კანდიდატთა შესახებ, რომელთა დოკუმენტებიც შეესაბამება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს. მოსამართლეობის კანდიდატთა შეფასება [შემდეგ] ხდება გასაუბრებისა და კანონმდებლობით დადგენილი წესით მოპოვებული [ზოგადი] ინფორმაციის საფუძველზე. მოსამართლეობის კანდიდატი შეირჩევა ორი ძირითადი კრიტერიუმის, კეთილსინდისიერებისა და კომპეტენტურობის, საფუძველზე.

60. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო წარმოადგენს კონსტიტუციურ ორგანოს, რომელიც ახორციელებს მოსამართლეობის დანიშვნის კონსტიტუციურ უფლებამოსილებას. აღნიშნული ფაქტი არ გამორიცხავს [დანიშვნის] პროცესზე სასამართლო კონტროლის განხორციელებას. სამართლიანი სასამართლოს უფლება გულისხმობს, რომ სახელმწიფო ხელისუფლების ყველა გადაწყვეტილება (ქმედება), რომელიც არღვევს ადამიანის უფლებებს, უნდა გასაჩივრდეს და გადაწყდეს სასამართლოში ...

61. საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის პირველი პუნქტით აღიარებული სამართლიანი სასამართლოს უფლება ითვალისწინებს ნებისმიერი შემზღუდველი ქმედების სასამართლოში ... გასაჩივრებას. კონსტიტუციის აღნიშნული მოთხოვნა, შესაბამისი თავისებურებების გათვალისწინებით, ვრცელდება სახელმწიფო თანამდებობაზე [კანდიდატის] დანიშვნაზე უარის შესახებ მიღებული გადაწყვეტილების სასამართლო განხილვაზე. სახელმწიფო თანამდებობაზე დანიშვნაზე უარის შესახებ გადაწყვეტილების სასამართლო განხილვა ემსახურება თვითნებური, დაუსაბუთებელი და მიკერძოებული გადაწყვეტილებების აღკვეთას.“

II. შესაბამისი საერთაშორისო მასალები

A. გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია

23. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის (UN) ძირითადი პრინციპები სასამართლო ხელისუფლების დამოუკიდებლობის შესახებ, რომელიც მიიღო 1985 წლის 26 აგვისტოდან 6 სექტემბრამდე მილანში გამართულმა დანაშაულის პრევენციისა და სამართალდამრღვევთა მიმართ მოპყრობის შესახებ გაეროს მეშვიდე კონგრესმა და დაამტკიცა გენერალურმა ასამბლეამ 1985 წლის 29 ნოემბრისა და 1985 წლის 13 დეკემბრის რეზოლუციებით 40/32 და 40/146, ითვალისწინებს, რამდენადაც შესაბამისია, შემდეგს:

კვალიფიკაციები, შერჩევა და მომზადება

„10. მოსამართლედ შერჩეული პირები უნდა იყვნენ კეთილსინდისიერი და ქმედუნარიანი, სამართლის სფეროში შესაბამისი მომზადებისა და კვალიფიკაციების მქონე ადამიანები. მოსამართლეთა შერჩევის ნებისმიერი მეთოდი უნდა იძლეოდეს მოსამართლეთა არასწორი მოტივებით დანიშვნისაგან დაცვის გარანტიას.. მოსამართლეთა შერჩევისას დაუშვებელია დისკრიმინაცია რასის, ფერის, სქესის, რელიგიის, პოლიტიკური ან სხვა შეხედულების, ეროვნული ან სოციალური წარმომავლობის, ქონებრივი ცენზის, წარმოშობის ან სტატუსის გამო, გარდა იმ მოთხოვნისა, რომ მოსამართლეობის კანდიდატი შესაბამისი ქვეყნის მოქალაქე უნდა იყოს, რაც არ განიხილება დისკრიმინაციად.“

B. ევროპის საბჭო

24. შესაბამისი ამონარიდი ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის 2010 წლის 17 ნოემბერს მიღებული რეკომენდაციიდან CM Rec (2010)12 წევრი სახელმწიფოებისადმი, მოსამართლეობის შესახებ: დამოუკიდებლობა, ეფექტიანობა და პასუხისმგებლობები, შემდეგნაირად იკითხება:

„48. ... [მოსამართლეთა შერჩევისა და კარიერის შესახებ გადაწყვეტილების მიმღები ორგანოს] პროცედურები უნდა იყოს გამჭვირვალე, ხოლო გადაწყვეტილებების მიზეზები – ხელმისაწვდომი მომჩივნებისთვის, მოთხოვნის შემთხვევაში. წარუმატებელ კანდიდატს უნდა ჰქონდეს უფლება, გაასაჩივროს გადაწყვეტილება ან თუნდაც პროცედურა, რომლის შესაბამისადაც მიიღეს გადაწყვეტილება“.

25. ამ რეკომენდაციის განმარტებითი მემორანდუმი ასევე ითვალისწინებს შემდეგს:

„50. მნიშვნელოვანია, რომ მოსამართლეთა შერჩევისას და მთელი მათი პროფესიული კარიერის განმავლობაში გარანტირებული იყოს მათი დამოუკიდებლობა და არ არსებობდეს არანაირი დისკრიმინაცია. მოსამართლეთა კარიერასთან დაკავშირებული ყველა გადაწყვეტილება უნდა ეფუძნებოდეს ობიექტურ კრიტერიუმებს, რომლებიც თავისუფალია მათი პროფესიული კომპეტენციის მიღმა არსებული მოსაზრებებისგან...“

26. შესაბამისი ამონარიდი ვენეციის კომისიისა და ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა და კანონის უზენაესობის გენერალური დირექტორატის (DGI) ადამიანის უფლებათა დირექტორატის (DHR) „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანულ კანონში ცვლილებების კანონპროექტზე საერთო დასკვნიდან, რომელიც მიღებული იქნა ვენეციის კომისიის მე-100 პლენარულ სხდომაზე (რომი, 2014 წლის 1011 ოქტომბერი, CDL-AD(2014)031), შემდეგნაირად იკითხება:

5. იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს თანამდებობაზე დანიშვნის უარის შესახებ გადაწყვეტილებების გასაჩივრება (35³ მუხლის პროექტი)

„60. დებულების პროექტი „დაინტერესებულ პირს“ მოსამართლის თანამდებობაზე დანიშვნის შესახებ გადაწყვეტილების გასაჩივრების შესაძლებლობას ანიჭებს. „დაინტერესებული პირი“, როგორც ჩანს, არის კანდიდატი, რომლის კანდიდატურა უარყვეს. ეს შეესაბამება მინისტრთა კომიტეტის რეკომენდაციის CM/Rec(2010)12 48-ე პუნქტს, რომელიც აცხადებს, რომ „წარუმატებელ კანდიდატს უნდა ჰქონდეს გადაწყვეტილების ან, სულ მცირე, იმ პროცედურის გასაჩივრების უფლება, რომლის ფარგლებშიც მიღებული იქნა გადაწყვეტილება“. თუმცა, როგორც ჩანს, დებულების პროექტი საკმაოდ ვიწროა და გამორიცხავს წარუმატებელი კანდიდატის შესაძლებლობას, გასაჩივროს სხვა – წარმატებული – კანდიდატის შერჩევის გადაწყვეტილება. თბილისში გამართულ შეხვედრებზე იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წარმომადგენლებმა ხაზი გაუსვეს ტერმინის – „დაინტერესებული პირი“ – ბუნდოვანებას და მიიჩნიეს, რომ მისი მნიშვნელობა პრაქტიკაში უნდა დაზუსტდეს. თუმცა, პრაქტიკაზე მეტად, სწორედ კანონში უნდა დაზუსტდეს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებების გასაჩივრების კრიტერიუმები.

27. ვენეციის კომისიის მიერ მის 119-ე პლენარულ სესიაზე უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეთა შერჩევისა და დანიშვნის შესახებ მიღებულ საგანგებო დასკვნაში (ვენეცია, 2019 წლის 21-22 ივნისი, CDL-AD(2019)009) ვენეციის კომისიამ გამოსცა შემდეგი რეკომენდაცია:

„კანდიდატების შერჩევასა და გარიცხვასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებები უნდა იყოს დასაბუთებული, სასამართლო გასაჩივრების შესაძლებლობით (იხ. [სასამართლოების შესახებ კანონის] 35⁴-ე [მუხლი]).

28. 2016 წლის 28 ნოემბრიდან 2 დეკემბრის ჩათვლით სტრასბურგში გამართულ 74-ე პლენარულ შეხვედრაზე ევროპის საბჭოს „კორუფციის წინააღმდეგ მეზრძოლ სახელმწიფოთა ჯგუფმა“ (GRECO) მიიღო შეფასების მეოთხე ანგარიში საქართველოს შესახებ, რომელიც უკავშირდება კორუფციის პრევენციას პარლამენტის წევრებთან, მოსამართლეებთან და პროკურორებთან მიმართებით (GrecoEval4Rep(2016)3). 2017 წლის 17 იანვარს გამოქვეყნებულ ანგარიშში შემდეგი შესაბამისი შენიშვნები იყო გამოთქმული მოსამართლეთა დანიშვნის შესახებ:

„GRECO-მ რეკომენდაცია გაუწია მოსამართლეთა შერჩევისა და დაწინაურების წესების რეფორმირებას, მათ შორის, იმის უზრუნველყოფას, რომ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ მიღებული ნებისმიერი გადაწყვეტილება აღნიშნულ პროცედურებში ა) ეფუძნებოდეს ნათელ და ობიექტურ, წინასწარ განსაზღვრულ კრიტერიუმებზე – განსაკუთრებით, დამსახურებაზე, გამჭვირვალედ და მიზნუბის წერილობით მითითებით და ბ) შესაძლებელი იყოს მათი სასამართლოში გასაჩივრება.“

C. სხვა საერთაშორისო ტექსტები

29. 2012 წლის მაისში მართლმსაჯულების საბჭოების ევროპული ქსელის (ENCJ) გენერალურმა ასამბლეამ მიიღო დეკლარაცია (დუბლინის დეკლარაცია), რომელიც ადგენს სასამართლო ხელისუფლების წევრების დაკომპლექტების, შერჩევის, დანიშვნისა და დაწინაურების მინიმალურ სტანდარტებს. დეკლარაციის შესაბამისი ამონაწერები შემდეგნაირად იკითხება:

„ ...

9. დანიშვნისა და შერჩევის მთელი პროცესი ღია უნდა იყოს საზოგადოებრივი ყურადღებისთვის, ვინაიდან საზოგადოებას უფლება აქვს, იცოდეს, როგორ შეირჩევა მისი მოსამართლეები.

10. წარუმატებელ კანდიდატს უფლება აქვს, იცოდეს, თუ რატომ ვერ დაინიშნა ის; და საჭიროა არსებობდეს პრეტენზიების წარდგენის ან გასაჩივრების დამოუკიდებელი პროცესი, რომლითაც

შეუძლია ისარგებლოს ნებისმიერმა წარუმატებელმა განმცხადებელმა, თუ მას მიაჩნია, რომ დანიშვნის პროცესში მას უსამართლოდ მოექცნენ.“

კანონმდებლობა

I. კონვენციის მე-6(1) მუხლის საგარეუდო დარღვევა

30. მომჩივანმა წარადგინა საჩივარი სასამართლოზე წვდომის მისი უფლების დარღვევასთან დაკავშირებით, სასამართლო თანამდებობაზე დანიშვნაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილების სასამართლო გადასინჯვის შეუძლებლობის გამო. ის დაეყრდნო კონვენციის მე-6(1) მუხლს, რომლის შესაბამისი ნაწილი შემდეგნაირად იკითხება:

„ყოველი ადამიანი, მისი სამოქალაქო ხასიათის უფლებებისა და მოვალეობების ... გამორკვევისას, აღჭურვილია ... მისი საქმის სამართლიანი ... განხილვის უფლებით ... სასამართლოს მიერ.“

A. მისაღებობა

1. მხარეთა წარდგინებები

31. მთავრობამ განაცხადა, რომ კონვენციის მე-6 მუხლი მისი სამოქალაქო ასპექტით არ ვრცელდებოდა წინამდებარე საქმეზე. ისინი ამტკიცებდნენ, რომ (i) აღნიშნულ შემთხვევაში საკითხი არ ეხებოდა „უფლებას“, რომელიც აღიარებული იყო შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შესაბამისად; (ii) თუ სასამართლო სხვაგვარად დაადგენდა, განსახილველი „უფლება“ არ იქნებოდა „სამოქალაქო“ სასამართლოს პრეცედენტული სამართლის მნიშვნელობის ფარგლებში; (iii) არ არსებობდა ჭეშმარიტი და სერიოზული დავა „უფლების“ შესახებ, რომელზეც მომჩივანს შეეძლო სასარჩელო მოთხოვნის წარდგენა შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შესაბამისად; და (iv) იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წინაშე შესაბამისი საქმისწარმოების შედეგი არ ყოფილა მომჩივნისთვის უშუალოდ გადამწყვეტი.

32. მთავრობა ამტკიცებდა, რომ არანაირი ასეთი „უფლება“, როგორცაა მოსამართლის თანამდებობაზე დანიშვნის უფლება, არ არსებობდა შიდასახელმწიფოებრივ კანონმდებლობაში და რომ პროცედურა იმის დასადგენად, იყო თუ არა მომჩივანი „საკმარისად კომპეტენტური“ სასამართლო კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად, არ იყო განმსაზღვრელი მისი „სამოქალაქო უფლებისთვის“ კონვენციის მე-6(1) მუხლის მნიშვნელობის ფარგლებში. კონსტიტუციის 29-ე მუხლი ეხებოდა მხოლოდ მათ, ვინც „აკმაყოფილებდა კანონით დადგენილ შესაბამის მოთხოვნებს“ და მხოლოდ მათთვის იყო საქართველოს კანონმდებლობით აღიარებული, ასევე საკონსტიტუციო სასამართლოს პრაქტიკით დადასტურებული, თანაბარი მონაწილეობის უფლება კონკურსში საჯარო თანამდებობის დასაკავებლად. მთავრობამ შემდგომ მიუთითა 2017 წლის 5 ივლისით დათარიღებულ საკვალიფიკაციო პალატის გადაწყვეტილებაზე (საქმე N სსპ-2-17), რომელიც წინ უსწრებდა მომჩივნის საქმეზე გადაწყვეტილების მიღებას, რომლითაც მან მიუღებლად გამოაცხადა სხვა წარუმატებელი მოსამართლეობის კანდიდატის საქმე იურისდიქციის არარსებობის გამო. მან ასევე დაასკვნა, რომ ვინაიდან შესაბამისმა კანდიდატმა ვერ შეძლო კომპეტენტურობის საჭირო ქულის მიღება, მისი კანდიდატურა წინასწარ არ იქნა შერჩეული ფაქტობრივი კენჭისყრისთვის იუსტიციის უმაღლეს საბჭოში. შესაბამისად, ამ უკანასკნელს არ ჰქონდა გამოცემული ოფიციალური გადაწყვეტილება, რომელიც უარს ამბობდა აღნიშნული კანდიდატის დანიშვნაზე, რაც შეიძლებოდა გასაჩივრებულიყო საკვალიფიკაციო პალატაში. ამ ფონზე მთავრობა ამტკიცებდა, რომ განსხვავებით საქმეებისგან: *Baka v. Hungary* ([GC], no. 20261/12, 2016 წლის 23 ივნისი) და *Juričić v. Croatia* (no. 58222/09, 2011 წლის 26 ივლისი), მომჩივნის სასამართლოზე წვდომა ცალსახად გამორიცხული იყო სასამართლოების შესახებ კანონით, რადგან მხოლოდ ოფიციალური საბოლოო გადაწყვეტილებები, რომლებითაც უარია ნათქვამი მოსამართლის თანამდებობაზე დანიშვნაზე, ექვემდებარებოდა გასაჩივრებას.

33. მომჩივანმა გააპროტესტა მთავრობის არგუმენტები. მან კონსტიტუციური სასამართლოს შესაბამის გადაწყვეტილებაზე მითითებით განაცხადა, რომ საჯარო სამსახურსა და დასაქმებაზე თანაბარი წვდომის მის სამოქალაქო „უფლებას“, მათ შორის, სასამართლოზე წვდომის მის უფლებას, დაკავშირებულ დავებთან მიმართებით, აღიარებდა შესაბამისი შიდა კანონმდებლობა. მან განაცხადა, რომ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს შესაბამისმა გადაწყვეტილებამ ეფექტურად განსაზღვრა სასამართლო კონკურსში თანაბარი პირობებით მონაწილეობის მისი უფლება და ამიტომ მას უნდა ჰქონოდა ამ გადაწყვეტილების სამართლიანი განხილვის უფლება.

2. სასამართლოს შეფასება

(a) ზოგადი პრინციპები

34. კონვენციის მე-6 მუხლის გამოყენებასთან დაკავშირებული შესაბამისი ზოგადი პრინციპები მოსამართლეების დანიშვნასთან, კარიერასთან და თანამდებობიდან გათავისუფლებასთან დაკავშირებული დავების კონტექსტში სასამართლომ შეაჯამა *Baka*-ის საქმეში (ციტირებული ზემოთ, §§ 100-06) და ცოტა ხნის წინ საქმეში *Grzęda v. Poland* ([GC], 43572/18, 257-64, 2022 წლის 15 მარტი); იხ. ასევე საქმე *Dolińska-Ficek and Ozimek v. Poland*, nos. 49868/19 და 57511/19, §§ 220-28, 2021 წლის 8 ნოემბერი; საქმე *Gumenyuk and Others v. Ukraine*, no. 11423/19, §§ 44-59, 2021 წლის 22 ივლისი; საქმე *Eminağaoğlu v. Turkey*, no. 76521/12, §§ 59-63, 2021 წლის 9 მარტი და საქმე *Bilgen v. Turkey*, no. 1571/07, §§ 47-52 და §§ 65-68, 2021 წლის 9 მარტი).

(b) ამ პრინციპების გამოყენება წინამდებარე საქმეში

35. შესაბამისი ზოგადი პრინციპების გათვალისწინებით, წინამდებარე საქმეში მე-6 მუხლის გამოყენებადობის განსასაზღვრად სასამართლომ უნდა გამოიკვლიოს: (i) უფლების არსებობა; (ii) არსებობდა თუ არა „ჭეშმარიტი“ და „სერიოზული“ დავა უფლების შესახებ; და (iii) იყო თუ არა ეს უფლება „სამოქალაქო“ აღნიშნული დებულების მნიშვნელობის ფარგლებში.

(i) უფლების არსებობა

36. სასამართლომ ჯერ უნდა გააანალიზოს მომჩივნის მიერ ეროვნული ორგანოებისთვის წარდგენილი საჩივრის რეალური ხასიათი. აღნიშნულთან დაკავშირებით სასამართლო იმეორებს, რომ კონვენციის მე-6 (1) მუხლის გამოყენებადობის შესაფასებლად გათვალისწინებული უნდა იქნეს მომჩივნის მიერ შიდასახელმწიფოებრივი სამართალწარმოებისას დამტკიცებული უფლება (იხ. საქმე *Stichting Mothers of Srebrenica and Others v. the Netherlands* (dec.), no. 65542/12, § 120, ECHR 2013 (ამონარიდები)).

37. წინამდებარე საქმეში მომჩივანი, ყოფილი მოსამართლე, ჩიოდა, რომ მოსამართლის თანამდებობის დასაკავებლად მის კანდიდატურაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილება იყო უკანონო და დისკრიმინაციული (იხ. პარაგრაფი 11 ზემოთ). საკვალიფიკაციო პალატაში წარდგენილ მის სააპელაციო საჩივარში ის ამტკიცებდა კონკურსში მის სამართლიანი პროცედურის უფლებას, რითაც ის ითხოვდა რეადმისიას სასამართლო ხელისუფლებაში, ხოლო მისი საჩივრის მთავარი არსი იყო იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს ზოგიერთი წევრის მხრიდან სავარაუდო მიკერძოებულობა და ობიექტურობის ნაკლებობა. ამიტომ სასამართლო მიიჩნევს, რომ შესაბამისი სამართალწარმოების ძირითადი არსი მოსამართლის თანამდებობაზე დანიშვნის უფლების მოთხოვნა კი არ იყო, როგორც ამას მთავრობა ამტკიცებდა, არამედ სამართლიანი პროცედურის უფლება მოსამართლის თანამდებობაზე ყოფილი მოსამართლის განაცხადის განხილვის დროს (იხ. საქმე *Regner v. the Czech Republic* [GC], no. 35289/11, § 105, 2017 წლის 19 სექტემბერი; საქმე *Frezadou v. Greece*, no. 2683/12, § 28, 2018 წლის 8 ნოემბერი და *Juričić*-ის საქმე, ციტირებული ზემოთ, § 52, მასში შემდგომი მითითებებით; იხ. ასევე *Bilgen*-ის საქმე, ციტირებული ზემოთ, § 57).

38. სასამართლო აღნიშნავს, რომ კონვენციის 29-ე მუხლი ითვალისწინებდა საჯარო სამსახურზე თანაბარი წვდომის უფლებას (იხ. პარაგრაფი 14 ზემოთ). ზემოაღნიშნულ დებულებასთან დაკავშირებით 2017 წლის 7 აპრილს საკონსტიტუციო სასამართლომ დაადასტურა თანაბარი და სამართლიანი პროცედურების გავლით სასამართლო თანამდებობაზე დანიშვნის უფლება და მოსამართლეების დანიშვნების გასაჩივრების მიზნით სასამართლოზე წვდომის შედეგობრივი საპროცესო უფლება (იხ. პარაგრაფები 21-22 ზემოთ). საკონსტიტუციო სასამართლომ ცალსახად განაცხადა, რომ მოსამართლეების შერჩევისა და დანიშვნის პროცესი არ იყო პოლიტიკური გადაწყვეტილების მიღების ნაწილი, რადგან პირველი და მეორე ინსტანციის სასამართლოების მოსამართლეები ახორციელებდნენ წმინდა სამართლებრივ ფუნქციებს. შესაბამისად, კონვენციის 29-ე მუხლში გათვალისწინებული ყველა გარანტია საჯარო სამსახურზე თანაბარი წვდომის უფლების შესახებ ვრცელდებოდა სასამართლო კონკურსებზე. ამასთან დაკავშირებით სასამართლო აღნიშნავს, რომ იმისათვის, რომ უფლება გახდეს კონვენციის მე-6(1) მუხლის გამოყენების საფუძველი, საკმარისია იმის ჩვენება, რომ მომჩივანს არგუმენტირებულად შეეძლო თავისი უფლების განცხადება შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შესაბამისად. როგორც *Grzęda*-ს საქმეში, დადგინდა, არსებობდა თუ არა მომჩივნის მიერ განცხადებული უფლების

სამართლებრივი საფუძველი, სასამართლომ უნდა დაადგინოს მხოლოდ ის, იყო თუ არა მომჩივნის არგუმენტები საკმარისად დამაჯერებელი და არა ის, აუცილებლად იქნებოდა თუ არა ის წარმატებული, თუ მას მიეცემოდა წვდომა სასამართლოზე (იქვე § 268). ასეთ ვითარებაში, საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ განმარტებული, შესაბამისი შიდასახელმწიფოებრივი საკანონმდებლო ჩარჩოს გათვალისწინებით, სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქართველოს კანონმდებლობით, სავარაუდოდ, აღიარებულია სასამართლო კონკურსებში სამართლიანი პროცედურის „უფლება“, მათ შორის თვითნებური და დისკრიმინაციული უარისგან დაცვის უფლება (იხ. საქმე *Dolińska-Ficek* და *Ozimek*, ციტირებული ზემოთ, §§ 229-30; საქმე *Tsanova-Gecheva v. Bulgaria*, no. 43800/12, § 84, 2015 წლის 15 სექტემბერი; *Juričić-ის საქმე*, ციტირებული ზემოთ, § 52; საქმე *Dzhidzheva Trendafilova v. Bulgaria* (dec.), no. 12628/09, §§ 48-49, 2012 წლის 9 ოქტომბერი; საქმე *Kübler v. Germany*, no. 32715/06, § 46, 2011 წლის 13 იანვარი; და საქმე *Lombardi Vallauri v. Italy*, no. 39128/05, § 62, 2009 წლის 20 ოქტომბერი).

39. წინამდებარე საქმეში შეუთანხმებლობის ძირითადი არსი, სასამართლოს აზრით, არის ის გამომწვევი მიზეზი, რომელმაც ეს უფლება აამოქმედა. მთავრობის თანახმად, განსახილველი „უფლება“ არ იყო მომჩივნის საქმის შესაბამისი, რადგან მომჩივანი არ იყო წინასწარ შერჩეული მოსამართლის ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად კონკურსის რეალური კენჭისყრის ეტაპისათვის. ზემოაღნიშნულის განსამტკიცებლად ისინი დაეყრდნენ კონსტიტუციის 29-ე მუხლს, რომელიც უზრუნველყოფს საჯარო სამსახურში ნებისმიერი თანამდებობის დაკავების უფლებას ყველა მოქალაქისთვის, რომელიც აკმაყოფილებს „კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს“. ისინი ასევე დაეყრდნენ უზენაესი სასამართლოს 2017 წლის 5 ივლისის გადაწყვეტილებას, რომელიც წინ უსწრებდა მომჩივნის საქმეზე გადაწყვეტილების მიღებას (იხ. პარაგრაფი 32 ზემოთ). მომჩივანი, თავის მხრივ, დავობდა, რომ რადგან ის არ იქნა წინასწარ შერჩეული რეალური კენჭისყრისთვის, მას ამით ალევკეთა მოსამართლეების კონკურსში თანაბარი და სამართლიანი პირობებით მონაწილეობის შესაძლებლობა.

40. სასამართლო ვერ მიიღებს მთავრობის არგუმენტს, რომ მომჩივანი არ აკმაყოფილებდა სასამართლო კონკურსში მონაწილეობის „კანონმდებლობით დადგენილ შესაბამის მოთხოვნებს“. მისი განაცხადი იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ წინასწარ შეარჩია სასამართლო კონკურსში მონაწილეობისთვის და ის ოფიციალურად დარეგისტრირდა როგორც მოსამართლეობის კანდიდატი სასამართლოების შესახებ კანონის 35-ე მუხლით გათვალისწინებული პროცედურის შესაბამისად (იხ. პარაგრაფი 9 ზემოთ). მომჩივანმა ასევე გაიარა წარსულის შემოწმება და გასაუბრება. სასამართლოს მიერ საქართველოში მოსამართლეთა შერჩევის ზემოაღნიშნული პროცედურის აღქმას ასევე განამტკიცებს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2017 წლის 7 აპრილის გადაწყვეტილება, რომელშიც ცალსახად იყო ნათქვამი, რომ იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ თავის ვებგვერდზე გამოაქვეყნა მოკლე ინფორმაცია მოსამართლეობის კანდიდატების შესახებ, რომელთა განაცხადები აკმაყოფილებდა მოსამართლეთა კონკურსში მონაწილეობის კანონით დადგენილ მოთხოვნებს (იხ. გადაწყვეტილების 38-ე პუნქტი, რომელიც ციტირებულია პარაგრაფში 22 ზემოთ). მომჩივნის სახელი იყო გამოქვეყნებულ კანდიდატებს შორის (იხ. პარაგრაფი 9 ზემოთ).

41. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო დაკმაყოფილდა იმით, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოს განმარტებაში კონსტიტუციის 29-ე მუხლის პირობების გათვალისწინებით, შიდასახელმწიფოებრივ კანონმდებლობაში არსებობდა მოსამართლის თანამდებობაზე განაცხადის განხილვის სამართლიანი პროცესის „უფლება“, რომლის დამტკიცება შეეძლო მომჩივანს.

(ii) „ნამდვილი“ და „სერიოზული“ დავა

42. სასამართლო მიიჩნევს, რომ დავა იყო „ნამდვილი“ და „სერიოზული“, რადგან ის ეხებოდა მოსამართლის თანამდებობაზე შერჩევისა და დანიშვნის პროცედურის სამართლიანობას და შეეძლო გამოეწვია სადავო გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა და მოსამართლის თანამდებობაზე მომჩივნის განაცხადის ხელახლა განხილვა (იხ. საქმე *Dolińska-Ficek* და *Ozimek*, § 232, *Juričić-ის*, § 52 და *Tsanova-Gecheva-ს საქმე*, § 84, ყველა ციტირებული ზემოთ; იხ. ასევე საქმე *Fiume v. Italy*, no. 20774/05, § 35, 2009 წლის 30 ივნისი და საქმე *Bara and Kola v. Albania*, nos. 43391/18 and 17766/19, § 58, 2021 წლის 12 ოქტომბერი). განსასაზღვრი რჩება, იყო თუ არა განსახილველი უფლების ხასიათი სამოქალაქო, მე-6(1) მუხლის ავტონომიური მნიშვნელობის ფარგლებში, იმ კრიტერიუმების გათვალისწინებით, რომლებიც შემუშავებულ იქნა გადაწყვეტილებაში საქმეზე *Vilho Eskelinen and Others* judgment ([GC], no. 63235/00, ECHR 2007II).

(iii) უფლების „სამოქალაქო“ ხასიათი: ისკელინენის კრესტი

(ა) ესკელინენის ტესტის პირველი პირობა

43. რაც შეეხება ესკელინენის ტესტის პირველ პირობას, ანუ იმას, „ცალსახად გამორიცხავს“ თუ არა შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა სასამართლოზე წვდომას განსახილველი თანამდებობისთვის ან პერსონალის კატეგორიისთვის (იხ. *Eskelinen*-ის საქმე, ციტირებული ზემოთ, § 62), სასამართლო აღნიშნავს, რომ თავის გადაწყვეტილებაში, რომელიც მან ახლო წარსულში გამოიტანა *Grzęda*-ის საქმეზე (ციტირებული ზემოთ), მან აუცილებლად მიიჩნია ესკელინენის ტესტის პირველი პირობის შემდგომი განვითარება და აღნიშნა შემდეგი:

„291. სასამართლო ახლა გამოიყენებს წინამდებარე საქმით შემოთავაზებულ შესაძლებლობას, რათა განავითაროს ესკელინენის ტესტის პირველი პირობა. ის აღნიშნავს, რომ ეს პირობა შეგნებულად მკაცრია, იმის გათვალისწინებით, რომ ის არის ტესტის ნაწილი, რომელიც სრულად დაკმაყოფილების შემთხვევაში უკუაგდება მე-6 მუხლის გამოყენების პრეზუმფციას ჩვეულებრივი შრომითი დავების მიმართ, რომლებშიც მონაწილეობენ საჯარო მოხელეები (იხ. საქმე *Vilho Eskelinen and Others*, ციტირებული ზემოთ, § 62), რაც ჩამოართმევს მათ კონვენციით გათვალისწინებულ ერთ-ერთი ყველაზე ფუნდამენტური უფლებას, სასამართლოს უფლებას. ამ პირობის მკაცრი ხასიათი დასტურდება იმ ფაქტით, რომ ის იშვიათად იყო დაკმაყოფილებული (იხ. *Bilgen*-ის საქმე, ციტირებული ზემოთ, § 70). მხოლოდ ძალიან იშვიათად შეეძლო მოპასუხე სახელმწიფოს იმის ჩვენება, რომ სასამართლოზე წვდომა ცალსახად იყო გამორიცხული მომჩივნისთვის (იხ. *Baka*-ის საქმე, ციტირებული ზემოთ, § 113 და მასში მითითებული საქმეები). რადგან *Eskelinen*-ის საქმეზე გადაწყვეტილებაში გათვალისწინებული ორი პირობა კუმულატიურია, როდესაც პირველი პირობა არ არის დაკმაყოფილებული, ეს უკვე საკმარისია იმისთვის, რომ დავასვენათ, რომ მე-6 მუხლი გამოიყენება ტესტის მეორე ასპექტის განხილვის საჭიროების გარეშე (იხ. *Baka*-ის საქმე, ციტირებული ზემოთ, § 118).

292. სასამართლო მიიჩნევს, რომ პირველი პირობის პირდაპირი გამოყენება არ იქნებოდა სრულიად მიზანშეწონილი ყველა სიტუაციაში. აქედან გამომდინარე ის მზადაა, დაეთანხმოს, რომ პირველი პირობა შეიძლება ჩაითვალოს შესრულებულად, მაშინაც კი, თუ ამის შესახებ მკაფიო დებულების არსებობის გარეშეც ნათლად არის ნაჩვენები, რომ შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა გამორიცხავს სასამართლოზე წვდომას დავის შესაბამისი ტიპისთვის. ამრიგად, უპირველეს ყოვლისა, ეს პირობა დაკმაყოფილებულია მაშინ, როდესაც შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა შეიცავს სასამართლოზე წვდომის ცალსახა გამორიცხვას. მეორეც, იგივე პირობა შეიძლება ასევე იქნეს დაკმაყოფილებული, როდესაც განსახილველი გამორიცხვა არის ნაგულისხმევი ხასიათის, კერძოდ, როდესაც ის გამომდინარეობს მოქმედი სამართლებრივი ჩარჩოს სისტემური განმარტებიდან ან სამართლებრივი რეგულირების მთელი ერთობიდან.“

44. ამასთან დაკავშირებით მთავრობა ამტკიცებდა, რომ საქართველოს კანონმდებლობა გამორიცხავდა სასამართლოზე წვდომას მოსამართლეობის კანდიდატისთვის, რომელიც არ იყო შერჩეული წინასწარ მოსამართლეების კონკურსის რეალური კენჭისყრის ეტაპისთვის (იხ. პარაგრაფი 32 ზემოთ). ისინი ამტკიცებდნენ, სასამართლოების შესახებ კანონის შესაბამის დებულებებზე მითითებით, რომ სააპელაციო საჩივრის წარდგენა შესაძლებელი იყო საკვალიფიკაციო პალატაში მხოლოდ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საბოლოო გადაწყვეტილების წინააღმდეგ, რომელიც უარს ამბობდა მოსამართლის თანამდებობაზე დანიშვნაზე. მათ თანახმად, იგივე მიდგომა გამომდინარეობს საკვალიფიკაციო პალატის პრაქტიკიდან. მომჩივანი ამტკიცებდა, რომ შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა ცალსახად არ გამორიცხავდა სასამართლოზე წვდომას მოსამართლეების კონკურსის ადრეულ ეტაპებთან დაკავშირებული საჩივრებისთვის.

45. წინამდებარე საქმეში სასამართლოების შესახებ კანონის 19¹(1), 35⁴(1) და 36⁵(1) მუხლების ცვლილება ითვალისწინებდა, რომ საკვალიფიკაციო პალატაში შესაძლებელი ყოფილიყო საჩივრის შეტანა მოსამართლის თანამდებობაზე დანიშვნაზე უარის შესახებ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილების წინააღმდეგ (შედარებისთვის იხილეთ *Tsanova-Gecheva*-ის საქმე, ციტირებული ზემოთ, § 86). საკვალიფიკაციო პალატამ ზემოაღნიშნულ დებულებებზე მითითებით მიიჩნია, რომ მას არ ჰქონდა იურისდიქცია, განეხილა მომჩივნის საჩივარი, რადგან ის არ ეხებოდა მოსამართლის თანამდებობაზე დანიშვნაზე უარის შესახებ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საბოლოო გადაწყვეტილებას. თუმცა, სასამართლოს არ შეუძლია არ შენიშნოს, რომ თავისი 2017 წლის 7 აპრილის გადაწყვეტილებით საკონსტიტუციო სასამართლომ დაადასტურა მოსამართლეთა დანიშვნებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების გასაჩივრების უფლება და განაცხადა, რომ პროცედურული სამართლიანობა გარანტირებული იყო კონსტიტუციით თანამდებობაზე დანიშვნის პროცესის ყველა ეტაპზე (შესაბამისი გადაწყვეტილებისთვის იხილეთ პარაგრაფები 21-22 ზემოთ). მან ცალსახად განაცხადა, რომ მოსამართლეობის კანდიდატის დანიშვნის ან დანიშვნაზე უარის თქმის კონტექსტში, „ადეკვატური მიზეზები [უნდა იყოს] მოცემული დაკომპლექტების მთელი პროცესის განმავლობაში“ და რომ „სამართლიანი სასამართლოს უფლება გულისხმობდა მოთხოვნას, რომ სახელმწიფო ხელისუფლების

ორგანოების ყველა გადაწყვეტილება (მოქმედება), რომელიც არღვევს ადამიანის უფლებებს, გასაჩივრდება და განიხილება სასამართლოში“ (იხ. პარაგრაფი 22 ზემოთ). გარდა ამისა, საკონსტიტუციო სასამართლომ უარყო მომჩივნის საკონსტიტუციო სარჩელი, რომელიც არსებითად ეყრდნობოდა სასამართლოსთვის წარდგენილი არგუმენტების მსგავს არგუმენტებს და დაასკვნა, რომ ახალმა საკანონმდებლო ცვლილებებმა განახორციელა მისი სასამართლოზე წვდომის კონსტიტუციური უფლება საკვალიფიკაციო პალატის დაარსებით, რომელსაც ჰქონდა იურისდიქცია, განეხილა საჩივრები მოსამართლეების დანიშვნაზე სავარაუდო თვითნებური უარის თქმის შესახებ (იხ. პარაგრაფი 8 ზემოთ). ამ ფონზე ჩანს, რომ საკონსტიტუციო სასამართლომ შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შესაბამისი დებულებები უზენაესი სასამართლოსგან განსხვავებულად წაიკითხა; ან სულ მცირე, შეიძლება ითქვას, რომ თავისი გადაწყვეტილებით საკონსტიტუციო სასამართლომ შექმნა ლეგიტიმური მოლოდინი მომჩივნისთვის, რომ სასამართლო კონკურსთან დაკავშირებულ მის საჩივრებს განიხილავდა საკვალიფიკაციო პალატა.

46. ასეთ ვითარებაში, სასამართლოების შესახებ კანონის შესაბამისი დებულებების ფორმულირებისა და ასევე საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გათვალისწინებით, სასამართლო ვერ ასკვნის, რომ შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა აშკარად გამორიცხავდა სასამართლოზე წვდომას მსგავსი დავის ტიპისთვის (შედარებისთვის იხ. საქმე *Özpınar v. Turkey*, no. 20999/04, §30, 2010 წლის 19 ოქტომბერი; საქმე *Nedeltcho Popov v. Bulgaria*, no. 61360/00, § 38, 2007 წლის 22 ნოემბერი; სა საქმე *Suküt v. Turkey*, (dec.), no. 59773/00, 2007 წლის 11 სექტემბერი). რაც შეეხება ნაგულისხმევი ხასიათის გამორიცხვას, განმარტების გზით (იხ. პარაგრაფი 43 ზემოთ), სასამართლო აღნიშნავს შემდეგს: როგორც უკვე ნათქვამია *Baka*-ის საქმეზე გადაწყვეტილებაში, მან უნდა დაადგინოს, გამორიცხავდა თუ არა სასამართლოზე წვდომას შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა უფრო ადრე და არა მომჩივანთან მიმართებით სადავო ღონისძიების მიღების მომენტში. სხვაგვარად დადგენა იქნებოდა, რომ თავად სადავო ღონისძიება, რომელიც წარმოადგენდა მომჩივნის „უფლების“ განხორციელებისთვის სავარაუდო ხელშეშლას, იმავდროულად ყოფილიყო სამართლებრივი საფუძველი მომჩივნის სარჩელის სასამართლოზე წვდომის გამორიცხვისთვის (იხ. *Baka*-ის საქმე, ციტირებული ზემოთ, § 116). წინამდებარე საქმეში მხოლოდ ერთი გადაწყვეტილება იყო გამოტანილი მომჩივნის საქმემდე, რომელშიც საკვალიფიკაციო პალატამ იურისდიქციული საფუძვლებით ასევე არ დააკმაყოფილა წარუმატებელი მოსამართლეობის კანდიდატის საჩივარი იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიმართ (იხ. პარაგრაფი 32 ზემოთ). თუმცა, ეს გადაწყვეტილება მოკლებული იყო შესაბამისი შიდა კანონმდებლობის „ყოვლისმომცველ და დეტალურ ანალიზს“ კონვენციის პრეცედენტული სამართლისა და შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტების პრიზმაში (იქვე, § 117). რაც შეეხება გადაწყვეტილებას მომჩივნის საქმის მიუღებლობის შესახებ, საკვალიფიკაციო პალატამ ვერ შეათანხმა თავისი დასაბუთება საკონსტიტუციო სასამართლოს დასაბუთებასთან. შესაბამისი შიდასახელმწიფოებრივი დებულებების განმარტება და საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ მოცემული ყოვლისმომცველი ანალიზი არ გაითვალისწინა საკვალიფიკაციო პალატამ.

47. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით და იმის აღნიშვნით, რომ მისი როლი არ არის ეროვნული კანონმდებლობის განმარტების პრობლემების გადაჭრა, სასამართლოს არ შეუძლია დაასკვნას, რომ შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა, რა სახითაც ძალაშია 2017 წლის 8 თებერვლის საკანონმდებლო ცვლილებების მიღების შემდეგ (იხ. პარაგრაფები 18-20 ზემოთ), გამორიცხავდა სასამართლოზე წვდომას მომჩივნის დავისთვის. თუმცა, მაშინაც კი, თუ მიღებული უნდა იქნეს მთავრობის არგუმენტი იმის შესახებ, რომ შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა პირდაპირ გამორიცხავს სასამართლოზე წვდომას, სასამართლო მაინც უნდა დარწმუნდეს, რომ გამორიცხვა გამართლებული იყო „ობიექტური საფუძვლებით სახელმწიფოს ინტერესებში“ (იხ. *Vilho Eskelinen*-ის საქმე, ციტირებული ზემოთ, § 62). ამიტომ გადავალთ ტესტის მეორე პირობის შემოწმებაზე.

(β) ესკელინენის ტესტის მეორე პირობა

48. სასამართლო ახლა განიხილავს, შეიძლება თუ არა წინამდებარე საქმეში სასამართლოზე წვდომის გამორიცხვა გამართლებული იყოს სახელმწიფოს ინტერესებში არსებული ობიექტური საფუძვლებით. ის თავიდანვე აღნიშნავს, რომ მხარეებს ამ საკითხთან დაკავშირებით არანაირი წარდგინებები არ გაუკეთებიათ.

49. ამასთან დაკავშირებით სასამართლომ არაერთხელ ხაზგასმით აღნიშნა სასამართლო ხელისუფლების განსაკუთრებული როლის შესახებ საზოგადოებაში, რომელიც, როგორც სამართლიანობის გარანტორი,

რაც ფუნდამენტური ღირებულებაა იმ სახელმწიფოში, რომელიც იმართება კანონის უზენაესობით, უნდა სარგებლობდეს საზოგადოების ნდობით, რათა წარმატებით განახორციელოს თავისი მოვალეობები (იხ. *Baka-ის საქმე*, ციტირებული ზემოთ, §164, შემდგომი მითითებებით; იხ. ასევე *Eminağaoğlu-ის საქმე*, §§76 და 78 და *Bilgen-ის საქმე*, §58, ორივე ციტირებული ზემოთ). იმ გამორჩეული ადგილის გათვალისწინებით, რომელსაც სასამართლო სისტემა იკავებს სახელმწიფო ორგანოებს შორის დემოკრატიულ საზოგადოებაში და იმ მნიშვნელოვნების გათვალისწინებით, რაც თან ახლავს ძალაუფლების გამიჯვნასა და სასამართლოს დამოუკიდებლობის დაცვის აუცილებლობას (იხ. საქმე *Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugal* [GC], nos. 55391/13 და 2 სხვა, § 196, 2018 წლის 6 ნოემბერი, მასში შემდგომი მითითებებით), სასამართლომ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციოს სასამართლო ხელისუფლების წევრების დაცვას იმ ზომებისგან, რომლებიც გავლენას ახდენს მათ სტატუსსა თუ კარიერაზე, რამაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მათ სასამართლო დამოუკიდებლობასა და ავტონომიას. სასამართლომ განაცხადა, რომ სასამართლო დამოუკიდებლობა კანონის უზენაესობის წინაპირობაა (იხ. საქმე *Guðmundur Andri Ástráðsson v. Iceland* [GC], no. 26374/18, § 239, 2020 წლის 1 დეკემბერი). აღნიშნულთან დაკავშირებით, რაც შეეხება სასამართლოს დახასიათებას როგორც „დამოუკიდებლისა“ მე-6 (1) მუხლის მნიშვნელობის ფარგლებში, დადგენილია, რომ მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული, მათ შორის, მისი წევრების დანიშვნის მეთოდი (იხ., მაგალითად, *Ramos Nunes de Carvalho e Sá-ის საქმე*, §144 და *Ástráðsson-ის საქმე*, §230, ორივე, ციტირებული ზემოთ). როგორც სასამართლომ განაცხადა *Ástráðsson-ის საქმესთან* დაკავშირებით, როგორც ჩანს, წევრ სახელმწიფოებს შორის არსებობს მნიშვნელოვანი კონსენსუსი, რომ „კანონის საფუძველზე შექმნილი სასამართლოს“ შესახებ მოთხოვნა მოიცავს მოსამართლის თანამდებობაზე საწყისი დანიშვნის პროცესს (იქვე, §228).

50. სასამართლომ უკვე განაცხადა, რომ მოსამართლეები უნდა შეირჩნენ მათი დამსახურებებისა და ობიექტური კრიტერიუმების საფუძველზე არა მხოლოდ სასამართლო სისტემის მიმართ საზოგადოების ნდობის უზრუნველსაყოფად, არამედ მოსამართლეთა პირადი დამოუკიდებლობის გარანტიის შესავსებად. (იხ. *Bilgen-ის საქმე*, ციტირებული ზემოთ, § 63, შემდგომი მითითებებით). ამასთან დაკავშირებით თავის წინა პრეცედენტულ სამართალში მან მიუთითა მოსაზრების 25-ე პარაგრაფზე. ევროპის მოსამართლეთა საკონსულტაციო საბჭოს (CCJE,) დასკვნა N1 (2001 წ.), რომელიც იძლევა რეკომენდაციას, რომ „წევრ სახელმწიფოებში დანიშვნებსა და დაწინაურების თაობაზე პასუხისმგებელი ხელისუფლების ორგანოებმა ახლა უნდა შემოიღონ, გამოაქვეყნონ და აამოქმედონ ობიექტური კრიტერიუმები, რათა უზრუნველყონ, რომ მოსამართლეების შერჩევა და კარიერა ეფუძნებოდეს დამსახურებას, კვალიფიკაციის, კეთილსინდისიერების, უნარისა და ეფექტურობის გათვალისწინებით“ და ხაზი გაუსვა რიგითი მოსამართლეების დანიშვნის მკაცრი პროცესის მნიშვნელობას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს ყველაზე კვალიფიციური კანდიდატების – როგორც ტექნიკური კომპეტენციის, ისე მორალური კეთილსინდისიერების თვალსაზრისით – დაინიშნონ მოსამართლის თანამდებობებზე (იხ. *Ástráðsson-ის საქმე*, ციტირებული ზემოთ, §§221-22). სასამართლომ ასევე განაცხადა, რომ შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა უნდა იყოს გადმოცემული შეძლებისდაგვარად არაორაზროვანი ტერმინებით, რათა არ დაუშვას თვითნებური ჩარევა დანიშვნის პროცესში, მათ შორის, აღმასრულებელი ხელისუფლების მხრიდან (იქვე, §230). ამასთან დაკავშირებით სასამართლო აღნიშნავს, რომ არსებობს მკაფიო კავშირი მოსამართლედ დანიშვნის პროცესის სამართლიანობასა და მე-6 მუხლის 1-ელი პუნქტით მოთხოვნილ სასამართლოს დამოუკიდებლობას შორის (იხ. საქმე *Thiam v. France*, no. 80018/12, §§81-82, 2018 წლის 18 ოქტომბერი).

51. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, სასამართლო მიიჩნევს, რომ წინამდებარე საქმის კონკრეტული გარემოებებიდან გამომდინარე, მომჩივნის, მოსამართლეობის კანდიდატის, რომელიც აკმაყოფილებდა შესაბამისობის კანონით დადგენილ მოთხოვნებს, გამორიცხვა სასამართლო კონკურსიდან, აღნიშნული გადაწყვეტილების რაიმე სასამართლო გადასინჯვის გარეშე, სასამართლოს დამოუკიდებლობის დაცვის მნიშვნელოვნებიდან გამომდინარე, არ შეიძლება ჩაითვალოს, რომ იმ სახელმწიფოს ინტერესებშია, რომელიც იმართება კანონის უზენაესობით. ამასთან დაკავშირებით ის ეხება შესაბამის საერთაშორისო სტანდარტებს, რომლებიც ანალოგიურად აცხადებს, რომ ნებისმიერი გადაწყვეტილება მოსამართლეთა შერჩევისა და კარიერის შესახებ, ან თუნდაც პროცედურა, რომლის მიხედვითაც ხდება ასეთი გადაწყვეტილების მიღება, უნდა ექვემდებარებოდეს სასამართლო განხილვას (იხ. პარაგრაფები 24-27 ზემოთ). იმავედროულად სასამართლო აღნიშნავს, რომ მას არ მოეთხოვება გადახედოს მოსამართლეთა დანიშვნის სისტემებს, რომლებიც მოქმედებს ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებში. როგორც უკვე აღინიშნა მის პრეცედენტულ სამართალში, ევროპაში არსებობს მოსამართლეთა შერჩევისა და დანიშვნის სხვადასხვა სისტემა, ხოლო გადამწყვეტი ის არის, რომ დანიშნული პირები თავისუფალი არიან გავლენისგან ან ზეწოლისგან, როდესაც მოსამართლის თანამდებობაზე თავიანთ საქმიანობას ახორციელებენ (იხ. *Ástráðsson-ის საქმე*, ციტირებული ზემოთ,

§207, შემდგომი მითითებით). კითხვა ყოველთვის მდგომარეობს შემდეგში: დაკმაყოფილებულია თუ არა მოცემულ შემთხვევაში კონვენციის მოთხოვნები (იხ. საქმე *Kleyn and Others v. the Netherlands* [GC], nos. 39343/98 და 3 სხვა, § 193, ECHR 2003VI და საქმე *Henryk Urban and Ryszard Urban v. Poland*, no. 23614/08, §46, 2010 წლის 30 ნოემბერი).

52. შესაბამისად, სასამართლო ადგენს, რომ ესკელინენის ტესტის მეორე პირობა, კერძოდ, რომ მომჩივნისთვის სასამართლოზე წვდომის გამორიცხვა გამართლებული უნდა იქნეს სახელმწიფოს ინტერესებში არსებული ობიექტური საფუძვლებით, არ არის დაკმაყოფილებული.

(iv) დასკვნა მე-6 მუხლის გამოყენებადობის შესახებ

53. აქედან გამომდინარეობს, რომ კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ელი პუნქტი მის სამოქალაქო ასპექტში გამოყენებადია. მთავრობის წინასწარი შეპასუხება კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის გამოყენებადობასთან დაკავშირებით, შესაბამისად, უარყოფილი უნდა იქნეს. სასამართლო ასევე აღნიშნავს, რომ საჩივარი არც აშკარად დაუსაბუთებელია და არც მიუღებელია კონვენციის 35-ე მუხლში ჩამოთვლილი რომელიმე სხვა საფუძვლით. აქედან გამომდინარე, ის მისაღებად უნდა გამოცხადდეს.

B. არსებითი მხარე

1. მხარეთა წარდგინებები

54. მომჩივანი ამტკიცებდა, კერძოდ, მიუთითებდა რა საკონსტიტუციო სასამართლოს შესაბამის გადაწყვეტილებაზე, რომ დაირღვა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს სავარაუდო თვითნებური და დისკრიმინაციული გადაწყვეტილების სასამართლოში გასაჩივრების მისი უფლება. ის ამტკიცებდა, რომ მოსამართლეთა შერჩევისა და დანიშვნის პროცედურას იმდენად დიდი მნიშვნელობა აქვს სასამართლო სისტემის, როგორც ერთი მთლიანის, გამართული ფუნქციონირებისთვის, რომ ნებისმიერი გადაწყვეტილება, რომელიც მიიღება პროცედურის ნებისმიერ სტადიაზე, უნდა ექვემდებარებოდეს სასამართლო მოკვლევას.

55. მთავრობამ საპასუხოდ განაცხადა, რომ არ დარღვეულა მომჩივნის სასამართლოზე წვდომის უფლება. პირველი, ისინი ამტკიცებდნენ, რომ ეროვნული კანონმდებლობა, შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, საკვალიფიკაციო პალატის შექმნით ითვალისწინებდა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებების სასამართლო გადასინჯვას. მეორე, საკვალიფიკაციო პალატას ჰქონდა სრული იურისდიქცია კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ლი პუნქტის მნიშვნელობის ფარგლებში, რომ განეხილა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებები მოსამართლეთა შერჩევასა და დანიშვნასთან დაკავშირებით. დაბოლოს, საკვალიფიკაციო პალატის გადაწყვეტილება მომჩივნის საქმეში შეესაბამებოდა შიდასახელმწიფოებრივ პრეცედენტულ სამართალს და არანაირი თვითნებობა არ იყო საკვალიფიკაციო პალატის მიერ შესაბამისი შიდასახელმწიფოებრივი დებულებების განმარტებაში.

2. სასამართლოს შეფასება

(a) ზოგადი პრინციპები

56. სასამართლოზე წვდომის უფლება დადგინდა სამართლიანი განხილვის უფლების ასპექტად, რომელიც გარანტირებულია კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ელი პუნქტით, საქმეში *Golder v. the United Kingdom* (ციტირებული ზემოთ, §§28-36). აღნიშნულ საქმეში სასამართლომ მიიჩნია, რომ სასამართლოზე წვდომის უფლება მე-6 მუხლში გათვალისწინებული გარანტიების თანდაყოლილი ასპექტია, მიუთითა რა კანონის უზენაესობის პრინციპებზე და ძალაუფლების თვითნებური განხორციელების თავიდან აცილებაზე, რაც ძირითადად საფუძვლად უდევს კონვენციას. ამგვარად, მე-6 მუხლის 1-ელი პუნქტი ყველასთვის უზრუნველყოფს უფლებას, მიმართოს სასამართლოს სარჩელით მის სამოქალაქო უფლებებსა და მოვალეობებთან დაკავშირებით (იხ. საქმე *Zubac v. Croatia* [GC], no. 40160/12, § 76, 2018 წლის 5 აპრილი, შემდგომი მითითებებით).

57. იმ საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებიც მოქცეულია კონვენციის სფეროს ფარგლებში, სასამართლოს პრეცედენტული სამართალი გვიჩვენებს, რომ იქ, სადაც არ არის წვდომა დამოუკიდებელ და მიუკერძოებელ სასამართლოზე, ყოველთვის წარმოიშობა კანონის უზენაესობასთან შესაბამისობის საკითხი (იხ. *Golder-ის საქმე*, ციტირებული ზემოთ, §34). თუმცა, სასამართლომ თავად აღიარა, რომ

სასამართლოზე წვდომის უფლება არ არის აბსოლუტური და შეიძლება დაექვემდებაროს შეზღუდვებს, რომლებიც არ ზღუდავს ან ამცირებს პიროვნებისთვის დატოვებულ წვდომას ისე ან იმდენად, რომ დაირღვეს უფლების ძირითადი არსი. თუმცა, შეზღუდვა არ იქნება თავსებადი მე-6 მუხლის პირველ პუნქტთან, თუ ის არ მისდევს ლეგიტიმურ მიზანს და თუ არ არსებობს პროპორციულობის გონივრული თანაფარდობა გამოყენებულ საშუალებებსა და მისაღწევ მიზანს შორის (იხ. *Baka*-ის საქმე, §120 და *Zubac*-ის საქმე, §78, ორივე ციტირებული ზემოთ).

(ბ) ამ პრინციპების გამოყენება წინამდებარე საქმის გარემოებების მიმართ

58. წინამდებარე საქმეში მომჩივნის საჩივარი მოსამართლის თანამდებობაზე მისი კანდიდატურის უარყოფის შესახებ საკვალიფიკაციო პალატამ არსებითად არ განიხილა. ამ უკანასკნელმა მომჩივნის საჩივარი მიუღებლად გამოაცხადა იურისდიქციის არარსებობის გამო (იხ. პარაგრაფი 12 ზემოთ; შედარებისთვის იხ. *Dzhidzheva-Trendafilova*-ის საქმე, ციტირებული ზემოთ, §§51-57). ამრიგად, საკვალიფიკაციო პალატამ დაასკვნა, რომ მას არ გააჩნდა იურისდიქცია, განეხილა მოსამართლეთა დანიშვნასთან დაკავშირებული დავები, თუ საკონკურსო პროცედურა არ მიაღწევდა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრების მიერ კენჭისყრის სტადიას. თუმცა, სასამართლოს არ შეუძლია არ აღნიშნოს, რომ მომჩივანი წინასწარ შეირჩა კონკურსში მონაწილეობისთვის მისი განაცხადის ფორმის საფუძველზე და რომ მან ასევე გაიარა წარსულის შემოწმება, გამოიკითხა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრების მიერ და შეფასდა კომპეტენციისა და კეთილსინდისიერების კრიტერიუმების საფუძველზე. სასამართლო კონკურსის ყველა შემოაღნიშნული სტადია ჩაატარა იმავე იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ, რომელიც საბოლოოდ მოსალოდნელი იყო, რომ მიიღებდა მონაწილეობას მომჩივნის კანდიდატურისთვის კენჭისყრაში. კონკურსის ზემოაღნიშნული სტადიების სასამართლო განხილვიდან ერთიანად გამორიცხვით საკვალიფიკაციო პალატამ, როგორც ჩანს, მთლიანად არ გაითვალისწინა საკონსტიტუციო სასამართლოს პოზიცია, რომელიც აცხადებდა, რომ კონსტიტუციის შესაბამისად დასაბუთებული გადაწყვეტილების მიღების უფლება გულისხმობდა, რომ ადეკვატური მიზეზები უნდა იქნეს მოცემული თანამდებობაზე დანიშვნის მთელი პროცესის განმავლობაში და თუმცა მოსამართლეთა დანიშვნა წარმოადგენდა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს კონსტიტუციურ უფლებამოსილებას, სამართლიანი სასამართლოს უფლება გულისხმობდა მოთხოვნას, რომ საჯარო ხელისუფლების ორგანოების ყველა გადაწყვეტილება (მოქმედება), რომელიც არღვევდა ადამიანის უფლებებს, გასაჩივრებული და განხილული ყოფილიყო სასამართლოში (იხ. პარაგრაფები 21-22 ზემოთ).

59. მიუხედავად იმისა, რომ მისი ზემოაღნიშნული დასკვნები გამოყენებადობის საკითხთან დაკავშირებით წინასწარ არ წყვეტს შესაბამისობის საკითხის განხილვას (იხ. საქმე *Vilho Eskelinen and Others*, §64 და *Tsanova-Gecheva*-ის საქმე, §87, ორივე ციტირებული ზემოთ), სასამართლომ არ შეიძლება არ აღნიშნოს ის მნიშვნელოვნება, რომელსაც საერთაშორისო და ევროპის საბჭოს ინსტრუმენტები, ისევე როგორც საერთაშორისო სასამართლოების პრეცედენტული სამართალი და სხვა საერთაშორისო ორგანოების პრაქტიკა, ანიჭებს პროცედურულ სამართლიანობას მოსამართლეთა შერჩევის, დანიშვნისა და კარიერულ საქმეებს (იხ. პარაგრაფები 49-51 ზემოთ; იხ. ასევე *Ástráðsson*-ის საქმე, §§ 207, 215 და 226-27, და *Baka*-ის საქმე, §165, ორივე ციტირებული ზემოთ). ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, სასამართლო მიიჩნევს, რომ საკვალიფიკაციო პალატამ ჩამოართვა რა საკუთარ თავს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილების წინააღმდეგ მომჩივნის საჩივრის განხილვის იურისდიქცია, დაარღვია მომჩივნის სასამართლოზე წვდომის უფლების ძირითადი არსი.

60. შესაბამისად, დაირღვა მომჩივნის სასამართლოზე წვდომის უფლება, რაც გარანტირებულია კონვენციის მე-6(1) მუხლით.

II. კონვენციის 41-ე მუხლის გამოყენება

61. კონვენციის 41-ე მუხლი ითვალისწინებს:

„თუ სასამართლო დაასკვნის, რომ დაირღვა კონვენციით ან მისი ოქმებით გათვალისწინებული უფლება, ხოლო შესაბამისი მაღალი ხელშემკვრელი მხარის შიდა სამართალი დარღვევის მხოლოდ ნაწილობრივი გამოსწორების შესაძლებლობას იძლევა, საჭიროების შემთხვევაში, სასამართლო დაზარალებულ მხარეს სამართლიან დაკმაყოფილებას მიაკუთვნებს.“.

A. ზიანი

62. მომჩივანმა მოითხოვა 121,000 (ას ოცდაერთი ათასი) ევრო (EUR)) მატერიალურ ზიანთან დაკავშირებით, შემოსავლის დაკარგვისთვის და ასევე 10 000 (ათი ათასი) ევრო მორალური ზიანის ასანაზღაურებლად.

63. მთავრობამ გააპროტესტა ეს მოთხოვნები.

64. სასამართლომ ვერ დაადგინა მიზეზობრივი კავშირი აღმოჩენილ დარღვევასა და სავარაუდო მატერიალურ ზიანს შორის; ამიტომ, უარყოფს ზემოხსენებულ მოთხოვნას. მეორე მხრივ, ის ანიჭებს მომჩივანს 3,600 (სამიათას ექვსასი) ევროს (EUR) მორალურ ზიანთან დაკავშირებით, აღნიშნულ თანხას უნდა დაემატოს ნებისმიერი გადასახადი, რაც შესაძლოა დაეკისროს მომჩივანს.

B. ხარჯები და დანახარჯები

65. მომჩივანმა ასევე მოითხოვა 3,660 (სამი ათას ექვსას სამოცი) ევრო სასამართლო ხარჯებისა და დანახარჯებისთვის, რომელიც გაწეული იქნა სასამართლოს წინაშე და 50 (ორმოცდაათი) ევრო სხვადასხვა ადმინისტრაციული ხარჯებისთვის.

66. მთავრობამ განაცხადა, რომ მომჩივანმა ვერ აჩვენა, რომ შესაბამისი ხარჯები მართლაც იქნა გაწეული და რომ ისინი აუცილებელი და რაოდენობრივად გონივრული იყო. მთავრობა ასევე ამტკიცებდა, რომ მომჩივნის ადვოკატი არ აკმაყოფილებდა წარმომადგენლის კრიტერიუმებს სასამართლო რეგლამენტის 36-ე წესის მე-2 და მე-4(a) პუნქტის შესაბამისად, რადგან ის არ იყო საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის წევრი. შესაბამისად, მისი წარმომადგენლობის სასამართლო ხარჯები ვერ მიენიჭება.

67. სასამართლოს პრეცედენტული სამართლის თანახმად, მომჩივანი უფლებამოსილია, მოითხოვოს ხარჯებისა და დანახარჯების ანაზღაურება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც დადასტურებულია, რომ ამ ხარჯებისა და დანახარჯების გაწევა აუცილებლობითაა გამოწვეული, ფაქტობრივად გაწეული და გონივრულია რაოდენობრივად. მის ხელთ არსებული დოკუმენტებისა და ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, წინამდებარე საქმეში სასამართლო მთლიანად უარყოფს მოთხოვნას ხარჯებისა და დანახარჯების ანაზღაურების შესახებ.

C. საურავი

68. სასამართლო მიზანშეწონილად მიიჩნევს, რომ საურავის განაკვეთი განისაზღვროს ევროპის ცენტრალური ბანკის ზღვრული სასესხო განაკვეთით, რომელსაც უნდა დაემატოს სამი საპროცენტო პუნქტი.

ამ მოტივით სასამართლო ერთსულოვნად

1. აცხადებს საჩივარს მისაღებად.

2. ადგენს, რომ ადგილი ჰქონდა კონვენციის მე-6(1) მუხლის დარღვევას.

3. ადგენს,

(a) რომ კონვენციის 44ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად გადაწყვეტილების ძალაში შესვლის დღიდან სამი თვის განმავლობაში მოპასუხე სახელმწიფომ უნდა გადაუხადოს მომჩივანს 3 600 ევრო (სამი ათას ექვსასი ევრო), რასაც უნდა დაემატოს ნებისმიერი გადასახადი, რაც შესაძლოა დაეკისროს მომჩივანს მორალურ ზიანთან დაკავშირებით, რომელიც უნდა დაკონვერტირდეს მოპასუხე სახელმწიფოს ეროვნულ ვალუტაში გადახდის დღეს არსებული კურსით;

(b) რომ ზემოთ აღნიშნული სამთვიანი ვადის ამოწურვიდან გადახდის განხორციელებამდე ზემოხსენებულ გადასახდელ თანხას დაერიცხება მარტივი პროცენტი იმ განაკვეთით, რომელიც შეესაბამება საჯარიმო პერიოდში მოქმედ ევროპის ცენტრალური ბანკის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს, რომელსაც დაემატება სამი საპროცენტო პუნქტი.

4. უარყოფს მომჩივნის მოთხოვნას სამართლიანი დაკმაყოფილების დანარჩენ ნაწილში.

შესრულებულია ინგლისურ ენაზე და მხარეებს წერილობით ეცნობათ 2022 წლის 7 აპრილს, სასამართლოს რეგლამენტის 77-ე წესის მე-2 და მე-3 პუნქტების შესაბამისად.

ვიქტორ სოლოვეიჩიკი
სექციის განმწესრიგებელი

სიოფრა ო'ლირი
თავმჯდომარე